

Històries del PORT

El patí català

A l'inici del segle XX es va popularitzar a les platges de Badalona una embarcació a rem que s'usava per navegar aigua endins i banyar-se en les aigües més netes. L'any 1942 els germans Mongé hi van afegir una vela i van adaptar el seu disseny, creant el patí de vela o patí català que avui coneixem. Aquesta embarcació lleugera de la família dels catamarans s'usa en competicions de velocitat i requereix que el patró usi el seu propi pes per compensar els vaivens de la travessa. Com que no té ni timó ni orsa, pot quedar encallat a la platja sense problemes.

FONS CARLOS DE ANGULO / AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

El cianur

A més de ser un dels verins més famosos de les novel·les de detectius, el cianur també és utilitzat al sud-est asiàtic per pescar. Avui aquesta pràctica es considera il·legal, però a les Filipines se segueix duent a terme. Això ha provocat la destrucció de diversos ecosistemes marins.

La Casa de les Màquines

A mesura que el trànsit de mercaderies al port de Barcelona anava creixent, es va fer necessari crear nous magatzems i també sistemes que permetessin agilitzar el procés de càrrega i descàrrega. Al final del segle XIX es van instal·lar en diversos molls del port grues hidràuliques que funcionaven a vapor. Els ginys que feien anar les grues es custodiaven a la Casa de Màquines (a la imatge, a tocar de la xemeneia), i entre ells destacaven especialment els motors Compound, que funcionaven amb corrent continu, tenien una potència de 200 cavalls cadascuna i propulsaven l'aigua amb una pressió de 57 atmosferes. A dins de la Casa de Màquines, a més, hi havia cinc calderes, dues eren necessàries per a cada motor i una quedava de reserva.

Aquesta tecnologia provenia d'Anglaterra, on ja feia temps que els ports es beneficiaven dels seus avantatges. Al tombant de segle, a la ciutat, hi havia 31 grues hidràuliques distribuïdes pels molls del Comerç, de la Muralla, de l'Arsenal i de Barcelona.

A part, també hi havia al port 46 grues manuals, però que tenien una potència d'entre 1 i 5 tones, força inferior a la de les grues mecàniques. En total, el pressupost per construir i equipar la Casa de Màquines i el muntatge de les grues va costar més de mig milió de pessetes, tota una fortuna.

Just al costat de les dues grues que es poden veure a la imatge (datada del 1908), hi trobem el vapor *Vicente Ferrer*. Aquest vaixell va ser adquirit per la companyia naviliera valenciana La Roda a Anglaterra per servir de transport entre els ports valencià i barceloní. El *Vicente Ferrer* desplaçava gairebé 1.000 tones de pes i també tenia capacitat per acomodar passatgers (50 en primera classe, 30 en segona i prop de 300 en tercera). Al llarg de la seva trajectòria va transportar tropes al Marroc i també va ser escenari d'un episodi, el 1909, digne de novel·la d'Agatha Christie. Els titulars informaven d'una "tragèdia a bord" segons la qual un passatger, sense haver patit cap provocació, va atacar-ne d'altres amb un punxó metàl·lic i després es va llançar al mar.